

Karawanken Bote

Uradni organ Kärntner Volksbunda in poročevalni list načelnika civilne uprave

Izhaja vsako soboto / Uprava Krainburg, poštni predal 37. Uredništvo na Bledu, / Naročnina (se plača v naprej) mesečno z dostavo na dom RM —50 po pošti četrtletno 1-70 RM
Cena velja skupno za obe številki. Odjavo naročnine tega tednika sprejme samo uprava do 25. tekočega meseca za prihodnji mesec. / Oglasi RM —08 za milimeter stolpec (glej cenik).

Št. 3

Krainburg, 19. julija 1941

1. leto

Pobratimstvo s Sovjetsko Rusijo pogodbeno utrjeno

London hoče rešiti boljševizem

Londonu in Moskvi se je zdelo potrebno, da potrdita svojo sličnost značajev z dokumentarno pogodbo, katera določi skupno vojevanje proti Nemčiji, in vsebuje tudi dolžnost do skupnega sklepanja miru.

Podpisovanje v Moskvi se je vršilo posebno slovesno, z izdatnimi filmi in popilo se je priključno obilno sekta in menjale so se med tem seveda napitnice. Pogodba pomeni da se zaveže Anglija rešiti boljševizem in da je pripravljena izročiti vso Evropo Sovjetom, ako bi bila samo v stanu da doseže skupni cilj vojne, katerega je že tako glasno iztrobila: namreč uničenje Nemčije. Vemo da tega ni zmožna, toda to nikakor ne zmanjšuje moralne krivde napram vsej Evropi, ki jo je Anglija vzela nase z Moskovsko pogodbo.

Pogodba med plutokracijo in boljševizmom se glasi: Sovjet-Unionska in Vele-Britanska vlada sta sklenili sledeči dogovor:

- 1.) Obe vladi se zavezujeta, da si med seboj pomagata in podpirata v vojni proti Hitlerjevi Nemčiji.
- 2.) Obe vladi se zavezujeta, da se za čas te vojne ne pogajata, ne do-

ločita premirja in da skleneta miravno pogodbo v medsebojnem sporazumu.

Kolikokrat smo pač že imeli priložnost opozarjati na tipične britanske izjave, da hoče Britanija popolnoma uničiti nemški narod, nizki nagon do umoritve se da primerjati dejstvom bolševikov, kateri hladnokrvno zakoljejo na milijone ljudi ali jih izstradajo. Tudi Britanija je uničila cele narode in je stavila blokado lakote na prvo mesto vojnih sredstev. Zopet enkrat se izkaže, da sta plutokracija in boljševizem plod iste-

Odločitev je padla Stalinova linija prebita

Ves kulturni svet se veseli nad nemškimi zmagami

Krainburg, 19. julija 1941

Pozno ponoči 12. julija je razglasilo vrhovno poveljstvo oborožene sile po sebnem poročilu: Z drznim naskokom je bila predrta Stalinova linija na vseh važnih mestih. Nadalje je poročalo vr-

Naše čete kot osvoboditelje ruskega terorja povsod prisrčno pozdravljajo.

ga drevesa in da je vojna proti Sovjetom samo del vojne proti Angliji.

Vidimo tedaj v moskovski pogodbi le potrditev že davno obstoječega razmerja.

Položaj Nemcev v bivši Dravski banovini

Nekateri zagrizenci godrnjajo in se zgražajo, ker bo na zasedenem ozemlju uvedena nemščina kot uradni in učni jezik, češ da je to nasilje nad prebivalstvom. Ti ljudje so kratkega spomina; pozabili so, kaj vse so sami počenjali in kako nasilno so postopali v dolgi dobi od prevrata leta 1918. do nedavnega časa. Kar čez noč so morali izginiti vsi nemški napisi v čisto nemških krajih, nemške šole so zaprli, nemško imetje (gledališča, društvene domove, podjetja, hranilnice, planinske kočje itd.) zaplenili, nemško uradništvo, učiteljstvo in druge nastavljenke vrgli na cesto. Ko so jugoslovanske tolpe v svojem pohlepu po tuji zemlji vdrle na Koroško, so tam vzpostavili grozovlado, vlačili domoljubne Korošce po ječah na ljubljanskem gradu in v Srbiji, izropali stanovanja in sploh izvršili najgrša nasilja.

Danes se delajo ti ljudje, ki so krivi vseh grozodejstev, nedolžna jagneta in preklinjajo na videz Simoviča in njegove sokrivce; pravijo, da so že vnaprej vedeli, kaj bo prišlo in da so bili vedno

V tej številki pričnemo z našim nemškim tečajem

za odkrito prijateljstvo s silami osi. Dne 27. marca pa so še kričali: »Bolje rat nego pakt« (bolje vojna kakor pogodba).

S tem licemerstvom se peča v eni svojih zadnjih števil »Gottscheer Zeitung«, glasilo kočevskih Nemcev, ki so neznansko trpeli pod pritiskom svojih zatirancev, ker se nikakor niso hoteli izneveriti svoji narodnosti. Takole piše omenje i list:

Hvala Bogu nam je preteklost še v svežem spominu. Kaj smo se pričkali z ljubljanskim tiskom, ki je svoje bralce leta in leta vodil za nos in resnico potvoril ali prikri! Še danes občutimo zbadljivke proti nemškemu in italijanskemu narodu in proti Führerju in Duceju. Vemo, kako so se prilizovali angleški plutokraciji. Führerjeve govore in nemška vojna poročila so potvorili in ljudstvo niti vedelo ni, kako je bilo prevarano. Mogoče se krivci danes spominjajo naših svaril in opozoril, da bo prebujenje strašno.

Ako so bili res prepričani, da mora priti, kar je prišlo, zakaj so potem voditeljčki, klerikalni in liberalni, dopustili nadaljnje hujskanje? Zakaj so prikrivali ljudstvu resnico? Zakaj so Angležem lizali prste?

Mi to vemo. Ker naj bi se vzgajalo ljudstvo v sovraštvo proti nemštvu. Saj pa je tudi bilo tako vzgojeno. To se je

Vedno dalje!

101. zračna zmaga Möldersa

Operacije na Vzhodu so v močnem napredovanju

Iz zadnjih poročil oborožene vrhovne sile prinašamo med drugim sledeče:

Vrhovno poveljstvo oborožene sile poroča od 15. julija, da potekajo vojne operacije na Vzhodu za proboj fronte po načrtu. Oddelki bojnih letal so bombardirali z dobrim uspehom pristaniške naprave na južni in južno-vzhodni obali Anglije. 2 angleški tovorni ladji sta bili potopljeni, dve nadaljnji trgovski ladji težko zadeti. Dne 16. julija poroča vrhovno poveljstvo oborožene sile med drugim o ponovnem napadu nemškega zrakoplovstva na preskrbovalna skladišča Hull-a.

Nemški lovci so razkropili v severni Afriki skupine angleških motornih vozil pri Sidi el Barani. Nemška bojna letala so prisilila sovražne baterije pri Tobruku k molčanju. Skupina nemških bojnih letal je bombardirala angleške ladje v sueški luki, kjer sta bili dve tovorni ladji uničeni z 12.000 BRT. in nadaljnje velike ladje so bile zadete. Lovci in obrambno topništvo je sestrelilo 13 sovražnih letal.

Vrhovno poveljstvo oborožene sile poroča med drugim od 16. julija, da vojne operacije na Vzhodu tudi naprej potekajo ugodno. Na več mestih so bili zavrnjeni obupni sovjetski protinapadi, ki so zadali sovražniku krvave izgube. Posebno poročilo vrhovnega poveljstva oborožene sile javlja, da je podpolkovnik Mölders, poveljnik lovskega oddelka

sestrelil 15. julija 5 nadaljnjih sovjetskih letal in s tem dosegel v tej vojni svojo 101 zračno zmago.

To so naši letalci!

Podpolkovnik Mölders je dosegel svojo 101 zračno zmago! Stotnik Oeseau je sestrelil v 11 dneh 26 sovražnih letal!

Berlin, 19. julija. Lovska skupina Mölders je sestrelila od početka sovražnosti na vzhodu do 12. julija 500 sovjetskih letal in pri tem izgubila samo 3 lastna. Skupina je s tem izvojevala 12. julija v celoti svojo 1200 zmago.

Podpokolnik Mölders je sestrelil v bojih na vzhodni fronti 15. julija 5 svojih nasprotnikov in je s tem v tej vojni dosegel v celoti 102 sestrelkov in če prištejemo njegovih 14 sestrelkov v Španiji, izvojeval 115 zračnih zmag. Führer je temu junaškemu vzoru zračnega brodogoja in najuspešnejšemu lovcu sveta kot prvemu častniku nemške oborožene sile podelil najvišje nemško odlikovanje hrabrosti, hrastovo listje z meči in briljanti k viteškemu križu železnega križa.

26 zračnih zmag v 11. dneh

Stotnik Oeseau je sestrelil pri zračnih bojih na vzhodni fronti v teku 11 dni 26 sovražnikov in dosegel s tem svojo 80 zračno zmago. Führer je podelil temu uspehopolnemu lovcu hrastov list z meči k viteškemu križu železnega križa.

hovno poveljstvo oborožene sile, da so romunske armade katere so nastopile iz Moldave vrgle (potisnile sovražnika na široki fronti čez Dnjester. Nemško-slovaško-ogske trupe preganjajo bežečega sovražnika iz Galicije. Močno utrjeno cono severno od pripetskega močvirja so premagali. S tem je bila sredina nemške napudne fronte prestavljena nad 200 km vzhodno od Minsk-a. Nemško letalstvo je ustavilo vsako možnost do večje protiooperacije sovražnika ker je razdejalovo sovražno železniško križišče.

Medtem je izvala vest o prodoru Stalinove linije v kulturnem svetu največjo senzacijo in potrdili so povsod razen sovražnih dežel velikansko prizadevanje nemške vojske. Ne samo prijateljski tisk, ampak tudi tisk neutralnih držav je močno presunjen o odločitvi na vzhodni fronti. Istambulski časopis »Vakit« zatrjuje, da je položaj Sovjetske Unije izvanredno kritičen in da gre že proti polomu. Tudi New-Yorški tisk prinaša na veliko poročila o nemškem prodoru in je vidno neprijetno zadet, akoravno zatrjujejo bolševiška poročila nasprotno.

Prodor je vzbudil v Londonu največje vznemirjenje. Naglašja se, da „če“ se nemški uspehi uresničijo, potem se mora smatrati to akcijo kot najbolj uničujočo v zgodovini moderne vojne.

Zakaj je Nedič hotel zasesti Solun?

Srbski list »Novo vreme« objavljaja podatke o odstopu bivšega jugoslovanskega vojnega ministra generala Milana Nediča v novembru 1940. V tem članku je objavljeno, da je Nedič ob izbruhu vojne med Grčijo in Italijo predlagal, da naj Jugoslavija zasede Solun, da bi tako že vnaprej preprečila izkrcanje angleških čet v tem važnem pristanišču. Toda skupina ministrov in srbskih anglofilskih generalov, ki so bili vsi člani masonske lože, je bila proti izvedbi tega načrta, ter je dosegla od kneza Pavla, da je minister Nedič podal ostavko.

v dneh po usodnem 27. marcu jasno pokazalo. V gostilnah, na ulici, na železnici — povsod smo naleteli na ljudi, ki so poveljevali zločinsko belgrajsko zaroto. Psovke, s katerimi so obkladali Führerja, so preveč umazane, da bi jih ponavljali. »Hitlerju smo prisolili zaščitnico, ki jo mora sprejeti. Kaj Francija in druge države! Mi ga bomo učili, kaj se pravi vojskovati!« In množica je navdušeno pritrdila tem in sličnim bedarijam, zlasti so bili navdušeni politični izseljenci s Primorskega. Slovensko vodstvo je popolnoma doseglo svoj cilj.

Kar naenkrat hočejo isti lopovi, ki so vedno udrihali po nemštvu in namenoma niso povedali ljudstvu resnice, postati povsem nedolžni. Mi vemo mnogo, mi vemo vse in dobro poznamo one, ki še danes na zločinski način podpirajo šepetalno propagando ter govoričijo o angleški zmagi, ki seveda nikoli prišla ne bo, na drugi strani pa se hinavsko laskajo italijanskim zasedbenim četam.

Isti ljudje, ki so nam namenili usodo Nemcev na Poljskem in so javno rekli, da bodo z našimi glavami tlakovali ceste ter so se že veselili prelivanja naše krvi, ravno isti (predvsem Primorci, ker so zmožni italijanskega jezika) so danes največji hinavci in se rinejo v ospredje kot — prijatelji italijanskega naroda. Predrznosti so celo tako, da se nam porogljivo posmehujejo in pravijo, da so italijanski vojaki prišli dva dni prezgodaj, kajti drugače bi bili kočevski Nemci nekaj doživeli.

O da, slovensko vodstvo je doseglo svoj cilj. To smo 23 let razločno občutili. Tepli so nas, z nami grdo ravnali, nas okradli, psovali, zapirali — samo zato, ker smo Nemci. Nihče ni temu ugovarjal.

Solze, ki so jih prelivale naše nemške matere v teku teh dolgih let, se bodo maščevale. Mi si svojih rok ne bomo mazali, ker nismo maščevalni — usoda teh ljudi se bo izpolnila tudi brez nas. Naša usoda pa je v rokah našega Führerja.

To smo hoteli poklicati v spomin pozabljenec, ki danes nočejo nič več vedeti o nasilstvu, ki so ga izvajali nad nemškimi življenji in ki se zgražajo nad tem, da si hočemo zopet pridobiti, kar je bilo nekdanje naše.

Srbija vzrok vseh nesreč v jugovzhodni Evropi

Nemčija je priznala nove Hrvaške meje nasproti Srbiji. Povodom tega priznanja prinaša »Novi list« značilen članek, v katerem stoji tudi te-le zanimive ugotovitve: »Zahčeva po vpostavitvi zgodovinsko narodne meje s Srbijo temeljijo na naravni pravici vsakega naroda, da je na svoji zemlji svoj gospod, seveda ako te pravice ne zlorablja in s svojo politiko ne ograža sosednih narodov. V našem primeru je bil umik Srbije v njene naravne meje nujna evropska potreba. Srbija je potem, ko se je s tujo pomočjo osvobodila 50letnega turškega gospodstva, neprestano spletkarila v jugovzhodni Evropi in izzivala spopade s svojimi sosedi. Srbija je najprej kot sredstvo vseslovanske politike carke Rusije na Balkanu, pozneje pa kot orožnik tvorcev mirovnih diktatov bila vzrok vseh nesreč v jugovzhodni Evropi v preteklih osemdesetih letih.«

Junak Balthasar padel

V zmagovitih letalskih bojih nad Rokavskim prelivom je padel stotnik Balthasar, odlikovan s hrastovo vejico viteškega reda, železnega križa. Ta letalski častnik je s štiridesetimi zmagami sijajno pripomogel uspehom nemškega letalstva. Nemško zračno orožje je z njim izgubilo enega svojih najboljših lovskih pilotov. Spomin na tega junaškega častnika iz lovskega oddelka Richt-hofen, ki se je odlikoval po svoji drznosti tudi na Španskem v legiji »Condor« bo nemškemu ljudstvu ostal nepozabljiv.

Politični komisarji v USSR.

Judovski nadzorniki za Sovjetsko vojsko - prijazen spomin na Ivana Strašnega

Poročila o borbah na vzhodu omenjajo neprestano v zvezi s kakim dogodkom takozvane »politične komisarje« sovjetske vojske. Za časa bolševiške revolucije so bili, kakor je znano, postavljeni komisarji za nadzorovanje onih trup, katere je revolucija prevzela od carističnega režima.

Vsaki enoti so pridajali kot »nadzornike« enega ali več zanesljivih bolševikov — že takrat večji del judje. Imeli so v prvi vrsti nalogo, da izkušajo politično zanesljivost častnikov in tudi moštva. Kontrolirali so razen tega še posebno izdajo ukazov, ter so imeli pravico razveljaviti ukaze ali celo izdati nasprotno, ako se jim je zdelo.

Čudno je, da so kontrolorji sovjetske pobožnosti ostali na svojem mestu tudi potem, ko je bilo moštvo brez izjeme »bolševiško vzgojeno« in ko so bili sovjetski častniki dobršno preresetani in bi bili morali biti na to še več kot zanesljivi.

Že samo ta ukrep je dovolj značilen za ves bolševiški sistem, kateri ni zaupal in morebiti tudi ni zamogel zaupati temu orodju silovlade, poleg G. P. U. najvažnejše.

Tako so izgledali bolševiški roparji! Predani bodo zasluženi kazni.

Kdor je pazljivo zasledoval poročila Sovjetov, se bo seveda tudi tega spomnil, kako so proti koncu preteklega leta razširjali vesti, da je vojska na novo organizirana, da so odpravljeni politični komisarji in da so dobili častniki, predvsem pa generali zopet činovne znake.

Iz razglasil o teh in sličnih reformah so nekateri sklepali, da se pripravljajo »pomeščanje« Sovjetov. V preteklih dneh in tednih so imeli naši vojaki priložnost, da si temeljito ogledajo razmere sovjetskega raja. Iz živih primerov se je pri tem izkazalo, da imajo pač častniki »svetlejšje« znake da so pa komisarji slej ko prejše nameščeni v kakšni si bodi uniformi, čeprav v

oni prostega vojaka, ampak z vso prejšnjo mogočnostjo.

Poročila o zgodovinskih pregledih spadajo tudi k onim naredbam sovjetskega raja — kakor so javili leta 1940.

Posebno car Ivan IV. se je vzljudil mogotcem v Kremlju. To ni bilo samo le uradno bolševiško poročilo dvomljive resnice, ampak v vsakem slučaju dognano. Inozemski poročevalci so javili iz Moskve, da razglasijo tam na raznovrsten način oglašje v časopisih, gledališčih filmu in radio predstavah mogočnost in slavnost Ivana IV. Bil je pa Ivan IV. nesramen, nečloveški sadist in brezobziren tiran.

Carizem ima bogato zgodovino o grozovitosti in barbarizmu, ampak Ivan IV. zavzema v tem oziru prvo mesto. Že sodobniki so mu pridjali, ime »grozni«; pod tem imenom ga pozna potomstvo kot zopno zverino. Tudi »Ivan Grozni« ni zamogel zaupati svojim vojskovođjam in politikom in niti najožji okolici; nezaupljivost kakor ona političnih komisarjev.

Njegova nezaupnost je bila takorekoč bolezen in se je dal pomiriti le z orgijami usmrtenja. Da bi se rešil morebitnih atentatov, je iznašel dve napravi: opričnini in opričnike. Opričnina je bila zemeljska progna največje mere in carjeva last. Vsakega drugega posestnika te zemlje je razlastil, odgnal z bičem ali kar na kratko obesil; ako se mu je zdelo, ga je pa mučil cele mesece.

Opričniki so bili izbrani banditi, telesna straža Ivana Groznega in njegove opričnine, kjer jih je nasešil. Kmalu pa so opričniki povsod obdajali cara. Mogočnost opričnikov je bila brezmejna. Smrt je bila onemu gotova, kateri je padel v njihove roke ako je le enkrat zinil besedico proti njim. Opričniki so bili bič za podložnike Ivana Groznega, in sicer v taki meri, da se je govorilo o njih grozovitosti po vsej Evropi, kljub slabim tedanjim poročevalskim razmeram (1570!).

To pa je bilo edino, kar Ivanu ni bilo všeč, akoravno so se mu njegove uredbe dozdevale izvrstne; cikal je namreč v veliki meri na zahod. Prišla mu je odlična misel. Poslanikom, katere je pošiljal v razne evropske dežele je ukazoval, naj povsod tajijo naredbo o opričnikih, drugače jih bo sam njim predal, ko se vrnejo.

Zgodovinarji poročajo, da ta način na videz res ni bil brez uspeha. Ampak tudi v istini se je pokazala posledica pri opričnikih, kateri so od slej še grozovitejšje divjali. Nedavno so se Sovjeti bavili s tako simpatičnim Ivanom; ali so se morebiti ravnali po vzgledu opričnikovih časov, ko so razglasili nekak demanti glede komisarjev? Tako se zdi. Da, ako sodimo po dejstvih — je tako. Kakor so zadobili opričniki še večjo oblast, ko so bili uradno zatajeni, tako so sedaj na videz odpravljeni komisarji še divje »delovali«.

Da so se mogotci v Kremlju tako trudili okoli Ivana Groznega, da so ga tako študirali, je lahko razumljivo.

V kratkem so hoteli prekositi blazna dejanja, ki jih je zakrivil sadistični morilec po vsej Evropi.

Dokumenti o načrtih sovjetske vlade odkriti

Ženevski list je objavil senzacionalno odkritje o stališču Rusije v sedanji vojni. Listi poročajo da je z dokumenti dokazano, da je poročevalec agencije Havas 27. novembra 1939 poročal o govoru Stalina dober teden poprej načelnikom posameznih oddelkov političnega urada ruske komunistične stranke, v katerem je v sovjetsko nemški pogodbi dejal:

»V interesu Sovjetov je, da izbruhne vojna med Nemčijo in zapadnimi demokracijami. Bistvenega pomena je pri tem, da se vojna čim bolj zavleče. Komunistična stranka

se mora konsolidirati in ukoreniti v sleherni vojskujoči se državi.

Vest o teh izjavah je bila, kakor znano, dementirana iz Moskve komiterna pa je na podlagi omenjenih Stalinovih izjav prejela vsa potrebna navodila. Sovjetski režim je imel namen pripraviti svetovno revolucijo. To je bil, kakor je Stalin posebej naglasil, edini in največji namen ruske zunanje politike. Vojna v Evropi je pogoj za tako revolucijo.

Tako je govoril Stalin, a Nemčija je z odločnim dejanjem napravila konec dvojni igri boljševizma.

Ali bo Moskva uporabljala strupene pline?

Lažna poročila o uporabi strupenih plinov od strani Nemcev

Angleška agentura Reuter in oddajnik Daventry sta razširjala pred kratkim poročilo iz Moskve: Šef namestnik sovjetskega Informations Biro Losovsky kakor tudi sovjetski poslanik v Buenos Aires-u sta trdila, da so uporabljali z nemške strani v boju proti boljševizmu strupeni plin.

Določeno in izjavljeno je že večkrat od vodstva nemške oborožene sile, da se strupeni plin ne uporablja, dokler se sovražnik tega sredstva vzdržuje; torej ni treba posebnih potrdil od nemške strani, da se doslej nemška vojska na nobenem bojnem polju ni posluževala strupenega plina.

Po predoru nemških čet skozi Stalinovo linijo so obupani mogotci v

Kaj bo z ruskimi ujetniki?

Berlinski časnikarji so se zanimali za vprašanje, kaj bodo počeli v Nemčiji sovjetski ujetniki, katerih je že več kot pol milijona. Obrnili so se na pristojno mesto naj jim kaj več povedo o tem. Odgovor je bil kratek in se je glasil: »Ni izključeno, da bomo uporabili ruske ujetnike pri obnovitvenih delih in pri delih na polju.«

Moskvi razširjali to prav bolševiško laž z namenom, da iz tega izvodijo pravico pričeti z uporabo strupenega plina!

Vodstvo nemške vojne sile bo najstrožje odgovorilo, ako bi bolševiki skušali kršiti prepoved mednarodnega prava o uporabi strupenega plina.

Nemško-hrvaški gospodarski dogovor

Pri zadnjih pogajanjih med Nemčijo in Hrvaško so razpravljali o tehnični in finančni pomoči, ki jo lahko Nemčija nudi za pospešje hrvatskega gospodarstva. Za osnovo je služila trgovska pogodba z Jugoslavijo od 1. maja 1934. Od 1. junija do 30. septembra letošnjega leta bo Nemčija uvozila iz Hrvaške blago v vrednosti 30.000.000 mark. Gre predvsem za les in poljedelske pridelke. Hrvaška bo uvažala iz Nemčije blago, ki ga potrebuje za obnovo hrvaškega gospodarstva in za popravilo škode, ki jo je povzročila vojna. Plačilni promet se bo vršil po kliringu med Nemčijo in hrvaško Narodno banko po tečaju Din 100 (sto kun) za 5 RM.

Iz naše domovine

Drobna poročila

Straschische (Stražišče) pri Kranju. Pškodba pri delu. V Stražišču je 31 letnemu pomožnemu delavcu Francetu Foršek-u pri delu priletel železen drobiž v levo oko in mu ga tako močno ranil, da so morali Forseka prepeljati na očesni oddelek državne bolnišnice v Klagenfurtu.

Krainburg (Kranj). Novo kopališče. Kranjski župan dr. Markgraf je slovesno otvoril novo kopališče na Savi. Poleg drugih je prisostvoval otvoritvi kopališča tudi politični komisar za kranjsko okrožje dr. Skalka.

Veldes (Bled). Učni tečajji za otroške vrtnarice. Pred kratkim je bil tu otvorjen poseben tečaj, v katerem se bodo izvežbale otroške vrtnarice za novo pridobljene pokrajine. Tečaj traja štiri mesece, nakar se bodo bodoče vrtnarice praktično udeleževale pod vodstvom izkušene strokovnjakinje v kakem otroškem vrtcu stare Koroške. Prosilik za sprejem je bilo izredno veliko, sprejeli pa so samo 35 mladenk; tem se bo pridružilo še 10 Nemk iz zasedenega ozemlja, katerim bo gotovo v zadostjenju, da bodo mogle v svoji ožji domovini delovati za nemško narodnost.

Učni načrt obsega nacionalno socialistično svetovno naziranje, poklicno znanstvo, mladinsko pomoč in oskrbo, zdravstvo, nemški jezik, nemške običaje, domoznastvo, dalje ročna dela, telesne vaje, petje, vrtnarstvo in cvetličarstvo.

Po zaključenem izpitu in dvomesečni praksi dobijo učenke izpričevalo, da so usposobljene za izvrševanje svojega poklica na Južnem Koroškem. Ako pozneje končajo še enoletni tečaj (dočim traja redna izobrazba dve leti), lahko položijo državni izpit. Otroški vrteci organizacije NSV so se obnesli že v jezikovno mešanik pokrajinah stare Koroške, pa se bodo tudi na Južnem Koroškem. Postali bodo braniki nemške narodnosti in nemške kulture ter pripomogli, da postane prastaro nemško kulturno ozemlje, ki se nam je bilo odujilo, zopet nemško in to za večne čase.

Veldes (Bled). Okrevalnica za vojake. V sredo se je pripeljalo nekaj nekaj vojakov na oddih. Glavno povoljstvo v Salzburgu je uredilo v znani penziji „Mon plaisir“ okrevališče, kjer bodo okrevajoči vojaki prebili najugodnejši letni čas in polagoma ozdravili.

St. Veit bei Laibach (St. Vid). Vol si je zadržal vrat. Posestnik iz Stanežič se je podal te dni v gozd po steljo. Vola je privezal ob drevo in začel nakladati. Nemirna žival se je medtem zapletla in si zadržala vrat. Vola so morali takoj zaklati.

Krainburg (Kranj). Neprevidnost povzročila požar. V Stražišču je nastal po neprevidnosti domačinov požar v hiši posestnika Benedika. Požarne straže so sicer takoj prihitele, toda bilo je že prepozno, ogenj je vpepelil hišo. -- Prebivalstvo opozarjamo, naj bo vendar previdno in naj ne spravlja žerjavice in drugih lahko vnetljivih stvari na podstrešje.

Klagenfurt. Zbirka za DRK (Deutsches Rotes Kreuz) je donesla v starem koroškem okrožju lepo vsoto 164.331 RM. Nad vse razveseljivo je, da so se udeležile zbirke tudi nove pokrajine in prispevale znatni znesek 12.751 RM. S tem so pokazale svojo povezanost ne samo s staro Koroško, temveč z vso Nemčijo in njeno vojsko.

Krainburg (Kranj). Nemške označbe za ceste in ulice. Politični komisar je predlagal nova imena za kranjske trge, ceste in ulice. Ker je načelnik civilne uprave odobril predloge, se že izdelujejo nove napisne table. Mestni trg so prekrstili v Adolf Hitler-Platz, trg ob mestni farni cerkvi v Goetheplatz, park in prostor pred nekdanjim Sokolskim domom v Horst-Wessel-Platz. Cesta od Glavnega tega do pošte se imenuje Schillerstraße. V Krainburgu bomo imeli še: Valvasorplatz, Geyergasse, Bergstraße, Savestraße, Schloßweg, Layergasse, Bahnhofweg, Laibacherstraße, Reiterdurchlaß, Kankerweg, Koschatgasse, Karawankengasse, Veldeserstraße, Garten-

gasse, Feldweg, Alte Straße, Postgasse, Fröbelgasse (ob otroškem vrtcu), Seeburgstraße, Gallenfelsersstraße, Jahngasse, Hinterhausgasse, in Vogelweidergasse.

Druge nemške označbe: Am Baumgarten (Pungrat), Auf der Bastai (obrambni stolp), Am Felsen (ob skali), Goldenfeld, Am Hang (ob pobočju), Am Strand (obrežje).

Te označbe niso samovoljna skrpucala, temveč se nanašajo na stara slovenska imena, po katerih so prirojene.

Krainburg (Kranj). Novo poslopje za državno upravo zidajo na prostoru med bivšim Sokolskim domom in uradniško naselbino. Podzidje je že dovršeno. Pri stavbi je zaposlenih 158 domačih rokodelcev in obrtnikov. Upajo, da se bodo uradi vselili v nove prostore že junija meseca 1942. Poslopje bo dvonadstropno in bo obsegalo 50 sob.

Prva javna stavba v Krainburgu pod nemško upravo je dokaz nemške delavnosti.

Krainburg (Kranj). 15. julija. Nemški jezikovni tečajji. Kakor

Šolstvo v kranjskem okrožju

Kranjsko okrožje je imelo pred zasedbo 31 narodnih (ljudskih) šol, 2 meščanski šoli, ki odgovarjajo 4 razrednim glavnim šolam (Hauptschule) v Nemčiji, mesto Kranj razen tega še 1 realno gimnazijo in 1 tekstilno šolo. Na teh šolah je bilo skupaj 150 razredov s 163 učnimi močmi. Od ljudskih šol je bilo enorazrednic 2, dvorazrednic 11, trirazrednic 4, štirirazrednic 3, petrazrednic 6, šestrazrednic 4 in osemrazrednic 1. Šolska obveznost se je pričela v bivši Jugoslaviji z dopolnjenim 7. starostnim letom in je trajala osem let.

Mesti Kranj in Tržič (Krainburg und Neumarkt) sta imeli po 1 trgovsko odnosno obrtno poklicno (nadaljevalno) šolo, vas Križe pa 1 čevljarsko obrtno šolo.

Šolski svetnik Wüstner je kot šolski pooblaščenec pregledal vse šolske stavbe kranjskega okrožja in sicer v spremstvu komisaričnih županov. Izmed 33 poslopij je bilo ocenjenih 8 s prav dobro 15 z dobro in 10 z nepovoljno. Vse šole so imele svoja športna igrišča in so bile v čednem in snažnem stanju. Tudi šolski vrtovi so bili povsod v dobrem stanju.

Nekaj starih, razpadljivih šolskih poslopij so popravile dotične občine, razen tega bodo zgradili 10 novih šol in 3 razširili; potrebna stavbišča so tudi že zasigurana. V jeseni se bo v novem ljudskošolskem poslopiju v Kranju nastanilo učiteljske (učiteljska šola), gimnazijsko poslopje pa bo postalo dom za gojence učiteljskega.

Nemški tečajji, ki so se pričeli v ponedeljek po vsem zasedenem ozemlju, so takorekoč pripravljali tečajji za redni šolski pouk, kateri se bo vršil za vse predmete v nemščini. Treba je le premagati začetne težkoče, potem se bodo kmalu pokazali razveseljivi uspehi.

Tržni dnevi v Krainburgu (Kranju) dokazujejo, da nemščina v teh pokrajinah še ni izumrla, akoravno so jo jugoslovanske oblasti zatirale

Bogastvo judovskih pijavk v Zagrebu

Prejšnji teden so morali vsi zagrebški judje prijaviti svoje premoženje. Že iz bežnega pregleda prišpeli prijav je razvidno, da je živel v Zagrebu zelo mnogo bogatih židov. Nekateri imajo kar nad deset hiš ter gotovine do deset milijonov dinarjev (pol milijona mark). Za pregled in kontrolo prijav judskega premoženja bodo morali zaposliti najmanj 100 uradnikov.

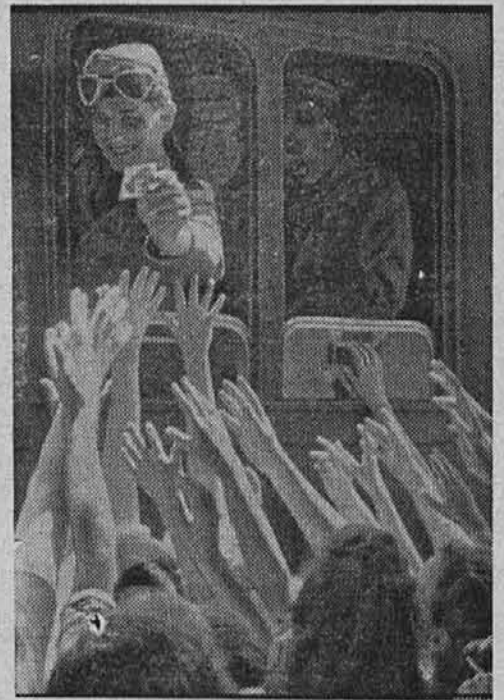
Kjerkoli se nastanijo judovske pijavke, izžemajo prebivalstvo in si nakopičijo bogastvo, dočim ljudstvo obuboža.

smo svoje bralce že obvestili v zadnji oziroma prvi številki našega tednika, so se pričeli napovedani nemški jezikovni tečajji 14. t.m. V kranjskem okrožju se vršijo v 33 krajih. Iz številnih prijav se da sklepati, da je želja po znanju nemščine splošna.

V kranjsko okrožje je prišlo 94 učnih moči. V dopoldanskih urah se poučuje mladina in sicer 4 ure dnevno. Udeležba je obvezna. Večerne ure so namenjene odraslim, ki se hočejo nemščine še-le učiti ali svoje znanje tega jezika izpopolniti. Trikrat na teden bodo večerni tečajji (po 2 uri) za začetnike, dvakrat pa za udeležence, ki nemški že nekoliko znajo.

Profesor Miklitsch je za te tečajje sestavil knjižico, ki bo vsem tečajnikom dobro služila. K dobremu in hitremu uspehu pa bo najbolje pripomogla vna, s katero so se dotili učenja mladi in stari.

Veldes (Bled). Tukajšnje vojaško kopališče je strašno zanemarjeno. Sredi med vojaškimi grobovi so pokopali samomorilce. Da se napravi konec temu nevzdržnemu stanju, je dobil inž. Fürst naročilo, naj izdelava načrt za pokopališče, kjer bodo lahko padli junaki svetovne vojne dostojno počivali.

Vse navdušeno pozdravlja prostovoljce pri njihovi vožnji skozi Nemčijo.

Prvi transport Hrvatov v Rusijo

Kakor poročajo iz Hrvaške nezavisne države se je dosedaj prijavilo preko 100.000 prostovoljcev, ki so pripravljani žrtvovati svoje življenje v bojih proti boljševizmu. Iz Bosne same pa se je javilo 21.000 prostovoljcev, ki bodo odpotovali v Sovjetsko Rusijo.

Prvi transport hrvaških prostovoljcev je odpotoval 15. julija t. l. iz Zagreba. Zagreb in hrvaški narod je ob tej priliki priredil hrvaškim sinovom veličastne manifestacije. Vrhovni poveljnik hrvaške sile maršal Kvaternik pa je ob odhodu hrvaških prostovoljcev oddržal priložnostni nagovor.

Slike iz vzhodnega bojišča

Naše težko topništvo ruši ruske utrdbe, da postanejo zrele za naskok.

Iz vseh smeri prihajajo nešteti vlaki ruskih ujetnikov.

Ausschneiden! Aufheben! — Izrežitel Shranitel!

Dr. F. J. Lukas:

Nemščina metodično in praktično
Deutsch methodisch und praktisch

1. lekcija.

V nemškem jeziku imamo trojen spol: männlich (moški), weiblich (ženski), sächlich (srednji).

Da izrazimo v nemškem jeziku spol, je treba dostaviti posamezni besedi (samostalniku) posebno besedico, ki znanu je spol; ta besedica se imenuje spolnik. Spolnik pa je ali določen ali pa nedoločen.

Določni spolnik v ednini je der (moški), die (ženski), das (srednji).

Der Mann, der Doktor, der Lehrer, der Bäcker, der Kaufmann.

Die Frau, die Tante, die Lehrerin, die Mutter, die Schwester.

Das Kind, das Fräulein, das Haus, das Amt, das Auto.

Če govorimo o nedoločni, še neznani osebi ali stvari, se rabi nedoločni člen (der unbestimmte Artikel), in sicer:

ein (za moški in za srednji spol),
eine (za ženski spol).

Ein Mann, ein Doktor, ein Lehrer, ein Bäcker, ein Kaufmann,

eine Frau, eine Tante, eine Lehrerin, eine Mutter, eine Schwester,

ein Kind, ein Fräulein, ein Haus, ein Amt, ein Auto.

Sein — biti

Gegenwart — Sedanji čas

ich bin — jaz sem
du bist — ti si
er, sie, es ist — on, ona, ono je
wir sind — mi smo
ihr seid — vi ste
sie sind — oni so
Sie sind (direkte Anrede!) —
Vi ste (direkten nagovor!)
bin ich? — sem jaz?
bist du? — si ti?
ist er, sie, es? — je on, ona, ono?
sind wir? — smo mi?
seid ihr? — ste vi?
sind sie? — so oni?
sind Sie? — ste Vi?

Pravilo: Če se komu piše, ali s kom govori, se uporablja za nagovor osebni zaimke »Sie«; glagol stoji v tem primeru vedno v tretji osebi množine. V občevanju z otroci ali znanci se rabi »Du«; glagol stoji v drugi osebi ednine.

Wer?

Wer ist das? Das ist der Arzt von Veldes. Das ist der Apotheker von Krainburg. Das ist der Herr Sablatnik, er ist Kaufmann in Stein. Das ist Fräulein Müller, sie ist Kindergärtnerin in Laak. Das ist Frau Schmid, sie ist Lehrerin in St. Veit.

Wer sind sie? Ich bin Herr Müller, Bürgermeister in Krumpendorf. Ich bin der Arzt von Domschale. Ich bin Frau Maier. Ich bin Fräulein Lotte Karner. Ich bin ein Kaufmann aus Littai. Ich bin ein Bauer aus Südkärnten.

Sind Sie? Sind Sie Fräulein Else? Nein ich bin Fräulein Lotte. — Sind Sie Herr Steiner aus Laak? Ja, das bin ich. — Verzeihung, sind Sie nicht der Arzt aus Domschale? Nein, das bin ich nicht, ich bin ein Rechtsanwalt aus Krainburg. Sind sie Lehrer? Nein, ich bin Kaufmann. — Sind Sie nicht der Bürgermeister aus St. Anna? Nein, leider, das bin ich nicht.

Was?

Was ist das? Das ist: das Gemeindeamt, das Postamt, der Bahnhof, die Volksschule, das Bezirksgericht, das Kino. Das ist: Ein Kaufmann, ein Bauer, ein Arzt, ein Kellner, ein Friseur, eine Kellnerin, eine Lehrerin, eine Hausgehilfin, eine Zeitung, ein Auto, ein Autobus, ein Gasthaus, ein Briefkasten, die Stadt Krainburg, ein Dorf, ein See, ein Fluß, eine Wiese.

Ist das das Postamt? Ja, das ist das Postamt. — Ist das das Bezirksgericht? Nein, das ist nicht das Bezirksgericht, das ist das Postamt. — Bitte, ist das die Straße nach Veldes? Nein, das ist nicht die Straße nach Veldes, das ist die Straße nach Littai.

Wo?

Bitte, wo ist hier das Postamt? Hier links ist das Postamt. — Bitte, wo ist der Bahnhof? Dort ist der Bahnhof. —

Wo ist ein Gasthaus? Gleich hier rechts ist ein Gasthaus.

Naloge:

(Razrešitev v naslednji uri.)

1. Postavi sledečim besedam določni in nedoločni člen: n. pr. Kaufmann der, ein Kaufmann.

Bauer, Fräulein, Frau, Haus, Arzt, Zeitung, Fluß, Lehrer, Lehrer, Briefkasten, Dorf, Stadt, Gemeindeamt, Bürgermeister.

2. Prestavi v slovenščino: Was ist das? Das ist ein Dorf. Das ist eine Stadt. Das ist ein Kaufmann. Das ist der Bürgermeister von Veldes. Wo ist das Postamt? Hier ist das Postamt. Ist das die Straße nach Littai? Nein, das ist die Straße nach Stein? Sind Sie der Apotheker von Domschale? Leider nein.

3. Prestavi v nemščino: Tu je jezero od Bleda. Tam je osnovna šola. Oprostite, je to poštni urad? Ne, to je občina. Kdo ste Vi? Jaz sem zdravnik iz Kamnika. Ste vi odvetnik? Ne, jaz sem lekarnar. Prosim, kje je kopalnice? Takoj tu, levo.

Besede.

Besede naj se vpišejo vedno v zvešček! Vsako besedo glasno izgovoriti! Zapomni si: Samostalnik so besede, pred katere se lahko stavi člen in se pišejo z velikimi začetnicami; ravno tako lastno ime. Poleg tega se piše vsaka beseda na začetku stavka z veliko začetnico.

K slovarju: »m« za samostalnikom pomeni, da je beseda moškega; »w« pomeni, da je ženskega in »s« pomeni, da je srednjega spola.

Hausgehilfin (w) — gospodinjska pomočnica

Herr (m) — gospod

hier — tukaj (tu)

in — v

ja — da, ja

Wiese (w) — travnik

wo? — kje

Zeitung (w) — časopis

Amt (s) — urad

Apotheker (m) — lekarnar

Arzt (m) — zdravnik

aus — iz

Auto (s) — avto

Autobus (m) — avtobus

Badeanstalt (w) — kopalnice

Bahnhof (m) kolodvor

Bauer (m) — kmet

Bäcker (m) — pek

Bezirksgericht (s) — okrožno sodišče

bitte — prosim

Briefkasten (m) — poštni nabiralnik

Bürgermeister (m) — župan

das (dies) — to

Doktor (m) — zdravnik

Dorf (s) — vas

Fluß (m) — reka

Frau (w) — gospa

Fräulein (s) — gospodična

Gasthaus (s) — gostilna

Gemeindeamt (s) — občina

gleich — takoj

Haus (s) — hiša

Kaufmann (m) — trgovec

Kellner (m) — natakar

Kellnerin (w) — natakarica

Kind (s) — otrok

Kindergärtnerin (w) — otroška vrtarica

Kino (s) — kino

Lehrer (m) učitelj

Lehrerin (w) — učiteljica

leider — žal

links — levo

Mann (m) — mož, sopro

Mutter (w) — mati

nach — proti

nein — ne

nicht — ne

Postamt (s) — poštni urad

rechts — desno

Rechtsanwalt (m) — odvetnik

Schwester (w) — sestra

See (m) — jezero

Stadt (w) — mesto

Straße (w) — cesta

Südkärnten (s) — južna Koroška

Verzeihung (w) — odpuščanje

verzeihen — odpustiti

was? — kaj

wer? — kdo

(Se nadaljuje.)

Koroška je tipično kmečka dežela

50% koroške zemlje leži nad 1000 m visoko

Od Dreiherrenspitze v Visokih Taurih, čez Karnske in Julijske Alpe do Ljubljanske kotline se razteza južna meja Reicha. Koroško okrožje je imelo pred aprilom 1941 na površini 11544 km², 8 okrajev s 270 občinami. S priključkom Meziške doline in južne Koroške je prirastlo, kakor se je dosedaj moglo ugotoviti 100 občin na ozemlju 2500 km²

Površina Koroške znaša v primeri s površino Reicha 2%.

Površinska oblika Reicha je izredno raznovrstna. Na severovzhodu sega Koroško okrožje do izpraktamenja sestavljenih Visokih Taurov, na jugu je segala meja do Apneniških Alp — (Karnske in Julijske Alpe). Med temi leži južni pas Krilastega pogorja (Noriške Alpe in ozemlje Nocka), kakor tudi razprostrto ozemlje Savinjskih in Koroških Alp.

Priključitev Južne Koroške

S priključitvijo Južne Koroške se je razširilo okrožje čez gorovje na jug. Karavanke niso več Koroška meja, ampak Koroško gorovje. Južna Koroška je na zahodu obkrožena od Julijskih Alp, na severu od Karavank, na severovzhodu od Kamniških Alp, ki so poslednji odraščajočih južnih Apneniških Alp. Splošno površje 11.554 km² se razdeli v primeri s starim Reichom na sledeč način:

Obdelana zemlja.

	Koroška	Stari Reich
Polja	57,15%	60,61%
Gozdovi	41,50%	27,07%
Jezera in ribniki	0,80%	2,03%
Neplodna zemlja	10,55%	9,69%

Obdelana zemlja »Starokoroške«
518.370 ha se razdeli v primeri s starim Reichom sledeče:

	Koroška	Stari Reich
Njive	24,17%	67,02%
Travniki	21,86%	19,75%
Planine in pašniki	52,72%	10,14%
Vrtovi	1,25%	2,80%
Vinogradi	—	0,28%

Pri tem južna Koroška še ni vpoštevana. Zeleno obraščeno ozemlje obsega približno 75% obdelane površine. Iz gornjih števil vidimo sledeče: V primeri s Starim Reichom je na Koroškem mnogo manj zorane zemlje, gozdov pa veliko več. Potom racionalnega obdelovanja bi se dalo pridobiti še mnogo nove orne zem-

Slovesen sprejem nemškega učiteljstva

Assling (Jesenice), 13. julija.

Dne 13. t.m. je prispelo s posebnim vlakom preko Tarvisa (Trbiž) 415 koroških in salzburških učiteljev in učiteljic, da vodijo nemške jezikovne tečaje v novih pokrajinah. Na kolodvoru so bili deležni prisrčnih pozdravov. Šolski načelnik Dlaska je pohvalno omenil, da se je 800 koroških vzgojiteljev prostovoljno priglasilo za tečajno delo, na kar je Koroška lahko ponosna. S to velikopotezno akcijo bo položilo učiteljstvo tudi temelj za »Traugott-Rauscher« ustanovo.

Šolski poblaščeneec Planteu je nato govoril o zgodovinskem razvoju nemštva na Spodnjem Koroškem, pooblaščenca Wüstner in Plach pa sta dala podrobna navodila za uspešno delovanje in opozarila na učne knjige, ki so jih sestavili tovariši Miklitsch, Lukas, Praseh, Ockstöd in Wüstner.

Načelnik civilne uprave Kutschera je izrekel vzgojiteljem svojo zahvalo, da so se rade volje odločili žrtvovati velik del počitnic v svrhu izvrševanja narodne dolžnosti. Führer mi je naročil, je dejal načelnik civilne uprave, naj naredim zopet nemško deželo iz tega ozemlja, ki je bilo nekoč nemško in so ga oropali nemškega jezika duhovniki, šola in slovenska narodna društva. Sodelovanje učiteljstva je dragoceno in imenitno sredstvo za doseg tega cilja. V Mezičanih in Gorenjcih, ki so nemške krvi, moramo vzbuditi ponos na to svoje nemško pokolenje. Vodilna misel vsega našega

lje, seveda pa ne smemo pozabiti da je Koroška gorata dežela, saj leži 50% površja nad 1000 m, 41% pa celo nad 1200 m visoko.

Prehod med pomorskim in celinskim podnebjem.

Kot vzhodno alpska dežela je Koroška tipično prehodno ozemlje med severovzhodnim pomorskim podnebjem in vzhodno evropskim celinskim podnebjem; zato je tu tudi toliko vremenskih ekstremov. Mrzli zimi sledi večkrat brez prehoda vroče poletje. Letnih padavin ima povprečno 900 do 1000 mm in to je mnogo manj kot v ozemljih severno od glavnega grebena Alp, ki so pravcata vremenska ločnica.

Koroška je radi svojih naravnih in gospodarskih razmer izrazito poljedelska in gozdarska dežela, torej tipično kmečka. Industrija polagoma pada, dasiravno je prišla v nekaterih delih pokrajine do precejšnje veljave.

Poljedelstvo in gozdarstvo.

Lepota dežele privabi mnogo tujcev in zato vlada živahen tujski promet. Poljedelstvo, gozdarstvo in tujski promet so glavni stebri koroškega gospodarstva.

Po štetju l. 1939 ima koroško okrožje okoli 440.000 prebivalcev. S priključitvijo novih pokrajin se je število prebivalstva dvignilo za približno 200.000. V dosedanji Koroški se je bavilo 38,4% prebivalstva s poljedelstvom ali gozdarstvom. S s priključitvijo novih pokrajin se je ta odstotek povečal na 50%. Zanimivo je, da se bavi v starem Reichu nad 18% prebivalstva s poljedelstvom ali gozdarstvom.

Kmetijstvo je največjega pomena.

Koroška je torej izredno kmečka dežela. Med ostalimi pokrajinami nekdanje Avstrije je po številu porodov vedno na prvem mestu. Koroška je obmejna pokrajina in zato ji že samo po sebi pripadajo važne kulturne in socialne naloge. V tej gorati deželi je kmetijstvo velike važnosti, kajti proizvodnja se mora dvigniti. Najvažnejša naloga, ki jo ima, pa je narodno-kulturno delo kajti napraviti mora iz južno obmejne prostora močan okop, ki ga bo držal domač nemški človek.

delovanja mora biti Nemčija. Vse, kar tej misli nasprotuje in se ji zoperstavlja, bomo z železno doslednostjo strli. Iz prihoda učiteljstva naj prebivalstvo razvidi, da je zdaj konec lepih sanj o slovenski avtonomiji v koroškem prostoru. Tu se bo uveljavila moč krvi v tem smislu, da bo dežela zopet nemška.

V popoldanskih urah so se učitelji in učiteljice odpeljali v odkazane jim kraje in sicer v okrožje Krainburg (Kranj) 88. Lack (Škofja Loka) 87, Radmannsdorf (Radovljica) 76, Stein (Kamnik oziroma Litija) 130.

Tečaji trajajo tri tedne. Prihodnji mesec, 3. avgusta, pride druga skupina učiteljstva na vrsto in bo ravno tako počevala skoz tri tedne.

Uspehi gotovo ne bodo izostali, kajti stari in mladi se udeležujejo v velikem številu tečajev in sledijo pozorno pouku. Kar veselo jih je gledati, kadar prihajajo nasmejanih obrazov v šolske prostore. Pouku prisostvujejo v veliko vne-mo, pazljivostjo in resnostjo. Učiteljstvo jim olajša učenje kolikor le more, in postopa zelo taktčno.

Nove pošne pristojbine

S 1. avgustom pridejo v promet nove pošne znamke. Imele bodo Führerjevo sliko, ki jo je izdelal prof. Keil v Münchenu. Dosedanje znamke so, kakor znano, imele sliko prejšnjega nemškega državnega glavarja, maršala Hindenburga.

Šola smrti

(Poroča Bruno Brehm.)

Znani nemški poročevalec Bruno Brehm objavlja v »Völkischen Beobachter« članek o fantastičnih grozotah bolševizma, ki spoznava nevarnost s pretresljivo jasnostjo, v kateri plava Evropa (do dne, dokler je ne bo rešil Führer).

...Življenje me ni razvadilo: V taborišču Tocke leta 1915. sem prestat najnevarnejšo bolezen pegavi tifus, ki je tako rekoč nosilec smrti. Videl sem

bil poln mrličev. Videl nisem niti enega mrliča, ki ne bi bil na ostuden način razmrcvarjen, okrnjen, spačen, in sicer na onem delu telesa, kamor cika neprestano misel obrezanih. Pred obrazi se ni ustavil noben človek, ker ni mogel najti ne svojega brata, moža ali očeta. Kar je bilo za rezati, je bilo odrezano, kar je bilo za izruvat, je bilo izruvano, kar je bilo za iztrgati, je bilo iztrgano ali izvlečeno. Ob zidu jarka je bil napol odprt grob. Tam je bila nakopičena tuga. Ni mogoče tega naštevati, Pa tudi nemogoče gledati.

Morilna strast jim žari iz oči.

To je bil njegov sin. Neka žena poleg mene je dejala: Ne morem več gledati, moram oditi. Tudi jaz nisem mogel več gledati, če so ljudje bili z vso naglico na dvorišču ustreljeni ali če so jih v jetniški bolnici poprej spachi. Zadostovalo je. Muhe, vročina, smrad, tarnajoči možje, ki so hodili med mrličem sem in tja ter iskali svojce. Dušilo me je in mraz me je obletaval. Nemogoče naštevati. Bilo jih je 400 ali več? Bil je kraj muke.

vlada nepopisno molčanje o strašnem krik, ki je grozil vsemu svetu.

Kaj bi nastalo iz tebe, te vprašamo, če bi se ti tvoje majhne želje izpolnile,

Mi ne branimo danes samo Evrope, branimo svet pred kugo in pred mučenjem in mrtvaškimi kletmi. Branimo bedaste švicarske malomeščane, zaslepljene severne Amerikance, branimo človečanstvo pred podganami, ki sme jih v njihovih pravih in zadnjih skrivališčih izslediti in videli pri njihovem strašnem početju. Da smo to storili v zadnji uri, je krivda Angležev. Kakšen boj nas še čaka, je vedel naš Führer že od vsega početka. Častimo njegov molk, premislimo kako mu je bilo težko. Naj gre vsak od nas sam s seboj pred sodišče, kakšne ugovore je imel napram temu ali onemu. Mogel jih je imeti, ker ni vsega videl in vsega vedel. Če mu pa sedaj sij ognja razjasni o končni veliki zmagi, potem mora uvideti, kako malenkostno in brezsmiselno neumno je izgubljal čas za svoje ugovore, in kako je vse, kar se je zgodilo in kar se še zgodi mora, se mora smatrati samo s tega stališča. Kako bedasti so vsi prepri o cerkvah, kronanju, šolah, prostosti itd. in o dozdavnih velikih vprašanjih. V kletih smrti, podzemeljskih celicah mučnikov, ne veljajo ta vprašanja, tam

Našli so svoje umorjene starše.

ki se zdijo tebi tako velike in važne, bi li bil potem stopil v klet in moral upati, da ti bo zadal milostni krvnik strel v tilnik? Priznajte, da ste bili vsi zaslepljeni in niste vedeli, kako blizu vam je pretla strašna nevarnost. Upamo, da bo razumel tudi ves ostali svet, zakaj smo tako hitro in močno udarili, ker nismo hoteli priti nekaj minut prepozno.

Na stotine zmrovarjenih trupel leži pred ječami GPU, kjer se odigravajo v srce segajoči prizori.

zmrznjene mrliča v Krasnojarskem, ko so jih nalagali na sani kot drva. To ni bilo nič. Takrat tudi nisem bil v mrtvaški kleti Ceke v Lvovu. Bil sem samo v Zlocovu. To mi zadostuje za vse življenje.

Stopili smo na dvorišče Citadele. Tam je ležala vsa nesreča v dolgih vrstah. Med mrliča, od mladeničev do starcev so hodili ljudje sem ter tje in iskali svojce. Nek mož me je prijel za roko in pokazal na nekega 15-letnega mladeniča in mi pokazal sliko v legitimaciji.

Citadela leži na južnem koncu mesta. Dospeli smo od Tarnopola. Ko smo ob povratku prišli mimo Zitadele, sem opazil, da je velika, visoka baročna stavba na vrhu preko utrdbenega zidu bila zakrita z okni, ki so propuščala svetlobo samo od zgoraj. Mimogrede sem mislil, da je jetnišnica. Na vnožju gradu Burgberga so bili razbiti sovjetski tanki in vozila, ki še niso bila odstranjena. Na cesti je bil velik promet usmerjen proti fronti. Voz se je moral zaustaviti. Vprašal sem stražo, zakaj gre tja gori po tej ozki poti toliko ljudi in stražar mi je odgovoril, da tam gori ležijo mrtvi Ukrajinci. Zaposil sem svojega tovariša, da naj zapusti voz in me spremlja tja gori.

Jokajoče žene in možje s strmečimi obrazi so mi prišli nasproti...

Jokajoče žene in možje s strmečimi obrazi so mi prišli nasproti. Sli smo po stezi. Okrog Citadele je utrdbeni jarek. Na robu jarka so stali ljudje. Iz jarka je vel smrad po trohnenju. Jarek je

Drug nad drugim so ležala telesa od GPU živinsko umorjenih.

Po svetu

Belgrad. Imenovanih je bilo 9 ministrskih komisarjev, ki tvorijo »Ministrski svet komisarjev«. — Predsednik tega sveta je Milan Acimović, ki je bil notranji minister Stojadinovičeve vlade.

Vichy. Francoska vlada je odklonila angleške pogoje za premirje v Siriji ter zapovedala, naj se boji nadaljujejo.

Zagreb. Okrog 700 hrvaških vojnih ujetnikov se je dosedaj že vrnilo iz Nemčije. Od teh je bilo 60 navadnih vojakov, vsi drugi pa častniki in podčastniki. Za časa svojega ujetništva so bivali na Westfalskem.

Stockholm. Da bi ustavil nemško napredovanje, je Stalin izročil poveljstvo na bojišču trem najboljšim sovjetskim generalom, čeprav sta dva od teh bila doslej v nemilosti. Poveljstvo na severno zapadni fronti, ki poteka v smeri proti Leningradu, prevzame maršal Vorošilov, poveljstvo na zapadni fronti vodi vojni minister, maršal Timošenko, poveljstvo na južnozapadni fronti pa maršal Budjoni.

New York. V novem položaju, ki je nastal spričo pošastnega sporazuma med Moskvo, Washingtonom in Londonom, so spet svobodno zadihali komunistični agitatorji in organizacije v vsej Ameriki ter pričeli znova popolnoma svobodno delovati in sejati komunistično ideologijo med ameriškim narodom.

Zagreb. V Zagreb je prispel novi bolgarski poslanik Mečkarov, ki je že predal Poglavniku poverljiva pisma.

Cetinje. Črna gora neodvisna kraljevina. Crnogorska ustavodajna skupščina je proglasila samostojnost in neodvisnost Črne gore kot ustavne monarhije. Do določitve vladarja bo Kralj in Cesar Italije določil regenta.

Rim. Londonski radio javlja, da je vrhovni poveljnik angleškega letalstva na bližnjem vzhodu general William Mitchell podal ostavko.

Berlin. Nemško vojno poročilo javlja, da so nemška letala izvedla močan napad na Port Said — na območju Sueškega prekopu. To je bil že drugi napad v nekaj dneh. Škoda v pristanišču je bila velika.

Pariz. Policija je aretirala v Mermontu 36 oseb, ki so vršile boljševiško propagando.

New York. Ameriške ladjedelnice so pre-zaposlene s popraviljem angleških ladij. Zaradi dohva Angliji zastaja proizvodnja za ameriško oborožitev.

Washington. Zloglasni ameriški polkovnik Donovan, znan po svojih vohunskih poteh na Balkanu letošnjo zimo, je bil imenovan za voditelja ameriške obveščevalne službe.

Bukarešta. Romunski kralj Mihael je v spremstvu generala Antonesca pregledal vzhodno bojišče in prisostvoval bojem v Besarabiji. Bil je z vsem zelo zadovoljen.

New York. Ameriški tisk smatra, da ima Sovjetska Rusija sedaj pod orožjem približno 10 milijonov mož, dočim je ob letu vojne štela sovjetska armada šele 3 in pol milijona mož.

New York. United Press javlja iz Londona, da je vest o proboju Stalinove linije v angleški javnosti izzvala največje vznemirjenje. V Londonu ne prikrivajo, da je to najuspešnejši preboj, kar ga pozna zgodovina.

Berlin. Führer je poslal Poglavniku dr. Pavelicu ob priliki njegovega 52. rojstnega leta prisrčne brzojavne čestitke.

Ankara. Po tukajšnjih informacijah je ameriško poslanstvo že opotovalo iz Moskve. Prav tako so odšli mnogi člani angleškega poslanstva in angleško-vojaške misije. Angleško-sovjetska vojaška pogajanja so bila tudi prenehanja iz Moskve v Gorki (Nižni Novorod). Panika in nervoznost v Moskvi je ogromna.

Carigrad. Turška agencija objavlja, da se je na ruskem bojišču pojavil ogromen tank, z imenom »Mamut«, ki je tehtal 120 ton. Na bojišču se pa ta tank ni izkazal, ker je bil preveč neokreten in poleg tega dober cilj za nemško topništvo.

Tokio. Japonska vlada je bila po svojem poslanstvu v Moskvi uradno obveščena od sovjetske vlade, da so bila območja rek na Kamčatki proglašena za plovbo in za gibanje nevarna.

Madrid. Včeraj se je kljub močnemu obrambnemu ognju posrečilo dvema ne poznanim letalom vreči bombe na Gibraltar.

Madrid. Špansko zunanje ministrstvo je imenovalo dona Jose Finata za novega španskega poslanika v Berlinu.

Dunaj. Čez Nemčijo so potovali oddelki italijanskega ekspedicijskega zbora, določenega za vzhodno bojišče, da se še enkrat posveti vzajemnosti držav osi proti skupnemu sovražniku. Nemški narod je italijanskim vojakom povsod prijel navdušene manifestacije.

Kako gleda Turčija na rusko vojno

Dogodke na ruski fronti spremljajo z veliko pozornostjo listi, javnost in politični krogi. List »Vakit« sklepa na podlagi analize uradnih poročil, da je pretrpela Rusija težak poraz. Posebni poročevalec anatolske agencije pošilja z ruske fronte poročilo, ki predstavlja položaj sovjetske vojske kot zelo kritičen. Nemški vojaški krogi kot piše poročevalec, niti nočejo upoštevati smešnih pravljič, ki jih razširja rusko-angleška propaganda o vojaških dogodkih na vzhodni fronti. To so vesti, ki jih, kakor kaže preteklost, demantirajo dogodki sami. Poročevalec opozarja na napredek v obliki in vsebini nemških vojnih poročil, ki so prvi dan govorila, da se operacije razvijajo normalno, drugi dan navedla uspešnost operacij tretji pa so zatrjela, da nič ne more preprečiti nemškega prodiranja proti Moskvi, Leningradu in Kijevu. Vse to je dokaz resnosti, s katero nemško vrhovno poveljništvo sestavlja svoja vojna poročila, ki so poročala, da

podajo nemški javnosti, kakor tudi celemu svetu čim bolj realno sliko razvoja dogodkov.

Kar se tiče sovjetskih komunikacij priznava včerajšnji komunikacije, da nemške motorizirane sile napredujejo na področju pri Ostrogu in pri

Pred važnimi ukrepi

Za povzdigo živinoreje so bili storjeni že važni ukrepi, deloma se še pripravljajo. Svinjereja, ki je v okrajih Južne Koroške (Gorenjske) zastopana le v majhnem obsegu, se bo pospeševala s tem, da bo omogočena kmetom nabava plemenskih merjascev in svinj pod najbolj ugodnimi pogoji. Pasemski zmedri pri konjereji mora biti konec. V prihodnje se bo enotno gojil noriški konj, vse druge pasme morajo izginiti. Julija meseca se bodo pregledovale plemenske kobile. V prvih dneh septembra se vrši ocenjevanje bikov, nakar si bodo posestniki lahko nabavili biko pod istimi pogoji kakor v stari Koroški. V ta namen bodo uvedeni v Kranju redni sejmi za biko. Vpisovanje v rodovne knjige ni bilo prekinjeno zaradi vojne in zasedbe, marveč se nadaljuje v ojačenem obsegu. Tudi perutninarstvo se mora dvigniti. V pospeševanje čelbelaštva se bo storilo vse, kar je le mogoče.

Bolgarija hvaležna Nemčiji

Kralj Boris je ob navzočnosti zunanjega ministra Popova sprejel novega nemškega poslanika A.H. Beckerleja, ki je izročil ob tej priliki svoja poverljiva pisma. V svojem nagovoru je dejal novi poslanik, da bo zastavil vse svoje sile za ohranitev in poglobitev tesnih odnošajev med Nemčijo in Bolgarijo, ki so obstajali že v svetovni vojni in so bili sedaj zopet obnovljeni. Kralj Boris je izrazil v svojem odgovoru občudovanje in zahvalo Nemčiji za njeno pomoč Bolgariji. Dejal je, da lahko poslanik vedno računa na njegovo popolno zaupanje in podporo in na sodelovanje bolgarske vlade.

Novogradu ter da je nemška pehota že prekoračila Dvino. Silno zanimivo je dejstvo, da je bilo poveljništvo rdeče vojske razdeljeno v tri odseke: severnega, srednjega in južnega. To spominja na okoliščine, v katerih je bilo svoj čas izmenjano vrhovno poveljništvo francoske vojske v zadnjih bojih v Franciji ter kaže še enkrat, da razvoj vojnih operacij ne more biti ugoden za Sovjetsko Rusijo.

Izbimo sebičnost iz src!

Te dni smo brali v nekem listu časovno zanimiva razmišljanja o človeški sebičnosti. Naj tu podamo glavne misli izvrstnega, času primernega sestavka.

Živimo v dobi, ki pomeni prelom med preteklo liberalno in novo dobo. Liberalizem je gradil svoj gospodarski, socialni in politični sistem na sebičnosti človekovi, iz česar se je rodil kapitalizem, veliko zlo preteklega časa. Zdaj ta doba s svojim sistemom zahaja.

Toda vsak dan imamo še priliko gledati zle sadove sebičnosti pri posameznikih in stanovih. Vidimo, kako tu in tam okoli nas grda sebičnost nekatere žene, da izrabljajo nesrečo svojega bližnjega, da celo svojega najbližjega. Tudi pred temi človeška sebičnost ne pozna ozirov ter išče le svoj profit. To velja ponekod za trgovino ali kake druge take posle, velja pa v enaki meri tudi za druge dogodke v človeškem in narodnem življenju. Iz sebičnosti se namreč največkrat rodi tisti prekleti pohlep in tista zavržena zavist, katera iz ljudi napravlja v danem času ovaduhe ter rablje svojih najbližjih.

Stojimo v sredi velikega dogajanja, ko se v bolečinah in trpljenju rodi nov svet in nov čas. Prav to trpljenje pa rodi v srcih drug sad, ki je plemenit in zlahten tako, da bi se na njem dala zgraditi v prihodnje lepša človeška skupnost.

Tako vidimo, kako na eni strani kruta sebičnost rodi žalost in trpljenje, da na drugi strani prav to trpljenje plemeniti duše, jih dviga in tolaži v zavesti, da smo dolžni drug drugemu pomagati v duhu skupnosti, kakor jo uči ravno narodni socializem. In ta zavest bo dragocena vez, ki naj v prihodnje veže vse dobre državljane Velike Nemčije v veliko in trdno skupnost.

Slika današnjega Belgrada

V Belgradu je začel izhajati dnevnik »Obnova«, katerega urejuje bivši poslanec Milan Stojmirovič-Jovanović. V prvi številki objavlja novi srbski dnevnik več načelno ideoloških člankov. V enem teh člankov pravi: »Ne smemo se varati in si čarati pred oči kako drugo sliko: žalosteh je naš nekdanji beli in ponosni Belgrad. Če pustimo ob strani njegov korzo, njegove gostilne, njegova kopališča itd., dobi človek žalosten vtis. Ker v tem Belgradu je marsikaj prenehalo obstajati. Skozi njega ne pelje več val življenjskega veselja in optimizma. Najboljši ljudje so se umaknili in zresnili, najpametnejši so globoko zamišljeni in skoraj pobiti.« Nadalje pravi člankar, da mora Belgrad danes prejemati veliko število beguncev, in da mora storiti vse, da bodo ti begunci razumeli nove zgodovinske razmere. Končno pa ugotavlja, da se je Belgrad v zadnjih 20

letih pokazal za nesposobnega za večje koncepcije in širše vodstvo in da je sedaj njegovo poslanstvo omejeno samo na pridobivanje kulturnega vodstva med Srbi. Isti list pravi v svoji 2. številki, da je Srbija danes pokrajina razočaranih in kruto presenečenih ljudi ter pravi, da morajo 3 važne stvari voditi Srbe: »Mi Srbi smo majhen, siromašen in kulturno zaostal narod.«

Ureditev plačilnega prometa med Nemčijo in zasedeno Srbijo

Minister za narodno gospodarstvo je dobil pooblastilo za ureditev plačevanja v blagovnem in denarnem prometu med Nemčijo, vključno Češkomoravski protektorat in zasedeno ozemlje Koroške, Kranjske in Spodnje Štajerske, in med zasedeno Srbijo. S tem so dovoljena plačila v blagovnem, denarnem in drugem prometu.

ZLATAR · JUVELIR

B. RANGUS
KRAINBURG

Inserirajte

v „Karawanken-Bote“

IZDELOVANJE
HARMONIK

Jos. Fleiss
ST. VEIT a. Save (Poštno ležaje)

Unser Rosshaar ist hygienisch gereinigt, bei 115° C sterilisiert geruchlos, Fett-Ferment frei u. mit der Schutzplombe versehen

Naša žima je higiensko očiščena, pri 115° C sterilizirana, je brez duha, maščobe in fermentov — ter zaščitena z varstveno znamko

ROSSHAAR-FABRIK
Genossenschaft zur Verarbeitung von Tierhaaren, reg. Gen. m. b. H.
Straschische bei Krainburg

Mali oglasi

Izgubila se je aktovka

z važnimi dokumenti na ime ZALOKER.

Pošten najditelj naj jo odda v trgovini s kolesi „Bitenc“ v Kranju.

Pisalni stroj

se takoj kupi. Ponudbe na upravo „Karawanken-Bote“ Krainburg, poštni predal 37

Železna blagajna

v dobrem stanju se takoj kupi. Ponudbe na upravo „Karawanken-Bote“ Krainburg, poštni predal 37.

VOLKSBANK KRAINBURG e. G. m. b. H. KRAINBURG, neben »Alte Post«

Führung von laufenden Konten

Vodimo tekoče račune

Annahme von Spareinlagen

Sprejemamo hranilne vloge

Kreditgewährungen aller Art

Posojila vseh vrst